

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор університету

д. і. н. професор

Олексій НЕСТУЛЯ

29 травня 2026 р.

ПРОГРАМА фахового іспиту

для вступу за ступенем «Магістр»
спеціальності ІЗ «Туризм і рекреація»
освітня програма «Туризм»

Рекомендовано до затвердження
на засіданні приймальної комісії
протокол № 5 від 29 травня 2026 р.
Відповідальний секретар
приймальної комісії

 Денис МИРОНОВ

Упорядники: **Логвин М. М.**, доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу Полтавського університету економіки і торгівлі, кандидат географічних наук, доцент

Карпенко Н. М. доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу Полтавського університету економіки і торгівлі, доцент

Рецензенти: **Колотуха О. В.**, професор кафедри міжнародних економічних відносин, бізнесу та туризму Державного університету Київський авіаційний інститут», доктор географічних наук, професор

Єрмаков В. В. доцент кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету, кандидат географічних наук, доцент

Розглянуто на засіданні кафедри
туристичного та готельного бізнесу
29 травня 2026 р., протокол №11

Зав. кафедри Михайло ЛОГВИН

Зміст

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Характеристика змісту програми.....	4
3. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування.....	8
4. Критерії оцінювання.....	10
5. Список рекомендованої літератури.....	11

Пояснювальна записка

Мета фахового іспиту: оцінити ступінь підготовленості абітурієнтів, які бажають навчатися в Полтавському університеті економіки і торгівлі за спеціальністю «Туризм і рекреація».

Завдання фахового екзамену з туризму:

- визначити рівень набутих знань і вмінь;
- встановити здатність оцінювати туристичну діяльність як одну з головних складових сфери послуг на основі краєзнавчого, регіонального, національного та планетарного підходів;
- встановити здатність аналізувати умови та фактори розвитку туристичної індустрії у сучасному суспільстві;
- встановити ступінь сформованості компетенцій з туризму, туристичної культури.

Час, який відводиться на фаховий іспит, складає чотири академічних години.

Характеристика змісту програми

РОЗДІЛ I

ОСНОВИ ТУРИЗМОЗНАВСТВА

Тема 1.1. Функції туризму, умови та фактори його розвитку.

Тема 1.2. Організація ринку туристичних послуг.

Тема 1.3. Класифікації в туризмі.

Тема 1.4. Міжнародні, регіональні та національні показники розвитку сфери туризму.

Тема 1.5. Історичні передумови виникнення та розвитку туристичної системи України.

Тема 1.6. Світова туристична політика та роль UNWTO у її формуванні.

Тема 1.7. Туристична політика України на сучасному етапі.

Тема 1.8. Механізм державного регулювання туризму.

Тема 1.9. Порядок ліцензування туристичної діяльності та сертифікації туристичних послуг.

РОЗДІЛ II

ТУРИСТИЧНЕ КРАЇНОЗНАВСТВО

Тема 2.1. Країнознавство у сфері туризму.

Тема 2.2. Туристичне регіоназнавство.

2.2.1. Районування, як основний метод. країнознавчого дослідження в туризмі.

2.2.2. Сучасні підходи до регіонального поділу світу.

2.2.3. Особливості туристичного районування світу. згідно з UNWTO.

Тема 2.3. Характеристика туристичних регіонів світу.

2.3.1. Європейський туристичний регіон.

2.3.2. Азійсько-Тихоокеанський туристичний регіон.

2.3.3. Африканський туристичний регіон.

2.3.4. Американський туристичний регіон.

2.3.5. Близькосхідний туристичний регіон.

РОЗДІЛ III

ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ

Тема 3.1. Умови створення та функціонування туристичного підприємства.

Тема 3.2. Технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту.

Тема 3.3. Принципи формування програм перебування туристів.

Тема 3.4. Організація обслуговування клієнтів.

Тема 3.5. Загальні принципи організації транспортного обслуговування туристів.

Тема 3.6. Туристичні перевезення на авіатранспорті та залізничним

транспортом.

Тема 3.7. Туристичні перевезення на залізничному транспорті.

Тема 3.8. Морські та річкові перевезення і круїзи.

Тема 3.9. Автотранспортне обслуговування туристів та організація перевезень автотранспортом.

Тема 3.10. Види туристичних формальностей та умови їх виконання.

Тема 3.11. Паспортно-візові формальності.

Тема 3.12. Митні, валютні та медико-санітарні туристичні формальності.

Тема 3.13. Страхування в туризмі.

Тема 3.14. Туристичні документи та правила їх оформлення.

Тема 3.15. Бронювання туристичного обслуговування.

Тема 3.16. Організація туристичного обслуговування, його контроль, облік та розрахунки.

Тема 3.17. Претензійна робота в туризмі.

Тема 3.18. Безпека туристичних подорожей.

РОЗДІЛ IV

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 4.1. Екскурсія та її сутність.

Тема 4.2. Класифікація екскурсій.

Тема 4.3. Методика підготовки екскурсії.

Тема 4.4. Методика та техніка проведення екскурсії.

Тема 4.5. Професійна майстерність екскурсовода.

Тема 4.6. Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування.

РОЗДІЛ V

ОРГАНІЗАЦІЯ АНІМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 5.1. Основи організації анімаційних послуг у туризмі.

Тема 5.2. Організація анімаційних послуг в готелях і туристичних

комплексах.

Тема 5.3. Організація ігрової та спортивної анімації.

Тема 5.4. Музична та танцювальна анімація.

Тема 5.5. Специфіка вербальної анімації.

Тема 5.6. Організація анімаційних шоу.

Тема 5.7. Свято як основа комплексної анімації. Карнавальна анімація.

РОЗДІЛ VI ТУРОПЕРЕЙТИНГ

Тема 6.1. Технологія туроперейтингу та турпроекування.

6.1.1. Основи туроперейтингу.

6.1.2. Туроперейтинг та агентський бізнес в туризмі.

6.1.3. Технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту.

6.1.4. Правила формування програм перебування туристів.

6.1.5. Організація обслуговування клієнтів у туристичному агентстві.

Тема 6.2. Прикладний туроперейтинг.

6.2.1. Рецептивний туроперейтинг.

6.2.2. Ініціативний туроперейтинг.

6.2.3. Консолідований туроперейтинг.

6.2.4. Організація туристичних подорожей тур оператором.

Перелік питань, що виносяться на фахове вступне випробування

1. Функції туризму, умови та фактори його розвитку.
2. Організація ринку туристичних послуг.
3. Класифікація та оцінка туристичних ресурсів.
4. Природні туристичні ресурси.
5. Культурно-історичні туристичні ресурси.
6. Географія лікувально-оздоровчого туризму.
7. Географія активних видів туризму.
8. Географія культурно-пізнавального туризму.
9. Географія ділового туризму.
10. Географія релігійного туризму та паломництва.
11. Географія сільського та екологічного туризму.
12. Країнознавство у сфері туризму.
13. Районування як основний метод краєзнавчого дослідження в туризмі.
14. Туристичне районування світу UNWTO.
15. Європейський туристичний регіон.
16. Близькосхідний туристичний регіон.
17. Азійсько-Тихоокеанський туристичний регіон.
18. Африканський туристичний регіон.
19. Американський туристичний регіон.
20. Міжнародні, регіональні та національні показники розвитку сфери туризму.
21. Світова туристична політика та роль UNWTO у її формуванні.
22. Туристична політика України на сучасному етапі.
23. Механізм державного регулювання туризму.
24. Порядок ліцензування туристичної діяльності та сертифікації туристичних послуг.
25. Загальні принципи організації транспортного обслуговування туристів.
26. Туристичні перевезення на авіатранспорті та залізничним транспортом.
27. Морські та річкові перевезення і круїзи.
28. Автотранспортне обслуговування туристів та організація перевезень автотранспортом.

29. Види туристичних формальностей та умови їх виконання.
30. Страхування в туризмі.
31. Туристичні документи та правила їх оформлення.
32. Бронювання туристичного обслуговування.
33. Організація туристичного обслуговування, його контроль, облік та розрахунки.
34. Претензійна робота в туризмі.
35. Безпека туристичних подорожей.
36. Екскурсія: сутність, класифікація.
37. Методика підготовки екскурсії.
38. Методика та техніка проведення екскурсії.
39. Професійна майстерність екскурсовода.
40. Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування.
41. Організація анімаційних послуг в готелях і туристичних комплексах.
42. Організація ігрової та спортивної анімації.
43. Музична та танцювальна анімація.
44. Специфіка вербальної анімації.
45. Організація анімаційних шоу.
46. Свято як основа комплексної анімації.
47. Карнавальна анімація.
48. Умови створення та функціонування туристичного підприємства.
49. Технологія створення туристичного продукту та формування його асортименту.
50. Принципи формування програм перебування туристів.
51. Організація обслуговування клієнтів.
52. Туроперейтинг та агентський бізнес в туризмі.
53. Рецептний туроперейтинг.
54. Ініціативний туроперейтинг.
55. Консолідований туроперейтинг.
56. Організація туристичних подорожей туроператорами.
57. Ціноутворення у туризмі.

Критерії оцінювання знань

Оцінювання знань абітурієнтів проводиться за 200-бальною шкалою. При цьому використовуються такі критерії:

180-200	абітурієнт дав правильну, вичерпну відповідь на поставлене питання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати власне ставлення до відповідних категорій, залежностей, явищ
160-179	абітурієнт у цілому відповів на поставлене запитання, але не зміг переконливо аргументувати власну відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, припустив несуттєву помилку у відповіді
140-159	абітурієнт отримує за правильну відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
120-139	абітурієнт дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав задовільні знання літературних джерел
100-119	абітурієнт має неповне знання програмного матеріалу, але отримані знання відповідають мінімальним критеріям оцінювання
0-99	абітурієнт дав неправильну відповідь, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури, ухилився від аргументації чи взагалі не відповів

Екзаменаційний білет містить 3 теоретичних питання.

Список рекомендованої літератури

1. Бабаєва О. В., Організація дозвілля : конспект лекцій для студентів спеціальностей 242 «Туризм», 241 «Готельноресторанна справа», 181 «Харчові технології» / О. В. Бабаєва, Н. В. Вольфсон-Гаршина. – Харків : ХТЕІ КНТЕУ, 2018. – 62 с.
2. Богатирьова Г. А. Організація туристичної діяльності: методика та практика : навч. посіб. / Г. А. Богатирьова, О. А. Ніколайчук, О. М. Романуха, К. В. Снігур. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. – 159 с. 2. Гаврилов В. П. Інформаційні системи і технології в туризмі : навч. посіб. / В. П. Гаврилов. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 168 с.
3. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посіб. / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – К. : Центр учб. л-ри, 2016. – 178 с. 3. Кіптенко В. К. Організація екскурсійних послуг : підручник / В. К. Кіптенко, О. Ю. Малиновська. – Херсон : Олдіплюс, 2018. – 518 с.
4. Джинджоян В. В. Інноваційні технології в туризмі та гостинності: навчальний посібник / В. В. Джинджоян, Т. В. Тесленко, К. М. Горб. – Дніпро: ДДУ, 2022. – 348 с.
5. Джинджоян В. В. Основи туризмознавства. Навчальний посібник / В. В. Джинджоян, Н. А. Горожанкіна, З. В. Бойко. – Київ: Каравела 2022. – 231 с.
6. Економіка туризму : підручник / В. Ю. Світлична, С. А. Александрова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 167 с.
7. Ковальська Л. В., Пархоменко О. Г. Географія туризму: підручник для студентів спеціальності З3 «Туризм та рекреація» вищих навчальних закладів України. Івано-Франківськ: НАІР, 2025. 210 с.
8. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності: навч. посіб. / Є. В. Козловський. – Київ : Центр учбової літератури, 2015. – 272 с.
9. Кручек О. А. Основи туризмології: навч. посіб. / О. А. Кручек, С. Ф. Соляник, О. В. Парубець, С. І. Гордієнко. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 234 с.

10. Любчук О. К. Організація туризму. Основи туризмознавства: навч. посібник / О. К. Любчук. – Маріуполь: ГВУЗ «ПДТУ», 2018. – 154 с.
11. Мальська М. П. Активний туризм: теорія та практика: підручник / М. П. Мальська, М. З. Гамкало, П. В. Романів. – Київ: Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. – 252 с.
12. Мальська М. П. Медичний і оздоровчий туризм (міжнародні та національні аспекти). Навчальний посібник / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун, Н. В. Антонюк. – Київ : Каравела. 2022. – 234 с.
13. Мальська М. П. Фестивальний туризм: теорія та практика: навч. посібник / М. П. Мальська, А. Т. Грицишин, С. В. Білоус, М. Я. Топорницька. – Київ: Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. – 232 с.
14. Мальська М. Туристично-ресурсний потенціал території: підручник / М. Мальська, Н. Паньків. – Київ: Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. – 534 с
15. Михайліченко Г. І. Туроперейтинг : підручник / Г. І. Михайліченко. – Київ : КНТЕУ, 2018. – 304 с. 10. Писаревський І. М. Планування та організація туристських маршрутів : підручник / І. М. Писаревський, М. В. Тонкошкур. – Харків : ХНАМГ, 2011. – 304 с
16. Модернізація туризмознавства: теорія і практика партнерства: монографія / [авт.. кол.]; за аг. Ред.. Г.П. Скляра. – Полтава : ПУЕТ, 2015. -317 с.
17. Організація туризму : навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. О. М. Перепелюк. — Умань : Сочінський М.М., 2022. — 128 с.
18. Стафійчук В. І. Туристичне країнознавство: навчальний посібник / В. І. Стафійчук, О. Ю. Малиновська. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. – 808 с.
19. Ярмоменко С. Г. Туристичні ресурси України : навч. посіб. / С. Г. Ярмоменко. – Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – 472 с.